

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Мас-медіа і політика»

Галузь знань		05. Соціальні та поведінкові науки	Освітній рівень		бакалавр			
Спеціальність		052. Політологія	Семестр		8			
Освітньо-професійна програма		Політологія	Тип дисципліни		вибіркова			
Факультет		Економіки та менеджменту	Кафедра		Філософії та суспільно-політичних наук			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5	150	26/4	26/4	-	-	98/142	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Яковенко Юлія Леонідівна, jullyak@ukr.net

Автор 23 наукових статей у фахових виданнях України, а також монографії, присвяченої історії концесійної політики СРСР у 1920-30 роках.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити

«Загальна теорія політики», «Історія і теорія політичних партій», «Методи і техніка політологічних досліджень», «Політична культура», «Технології виборчих кампаній»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН04. Мати навички професійної комунікації.

ПРН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ПРН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної думки.

ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація

Курс «Мас-медіа і політика» є вибірковою дисципліною. Актуальність даного курсу обумовлена значимістю засобів масової інформації у політичному розвитку країни. ЗМІ виконують важливі суспільні функції, забезпечують обмін інформації між політичними акторами та суспільством, соціальними інститутами, громадськими організаціями. Саме мас-медіа є ініціаторами відкритих дискусій з важливих питань суспільного розвитку, організаторами політичного діалогу для досягнення консенсусу. ЗМІ виконують роль каналів для політичної взаємодії, демонструють статус та вплив окремих суб'єктів політичного життя. Демократичний розвиток держави залежить від ефективності та систематичності такої взаємодії. Тому мас-медіа часто називають «четвертою владою», могутнім соціальним інститутом, могутньою силою.

Мета

Вивчення процесу впливу мас-медіа на політичні процеси, їх місця та ролі в політиці.

Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1. Мас-медіа як соціальний інститут						
1.	Історія та види засобів масової інформації	12	2	2	-	8
2.	Функції ЗМІ	12	2	2	-	8
3.	ЗМІ та громадська думка.	14	2	2		10
Змістовий модуль 2. ЗМІ та політика						
4.	Політика як об'єкт ЗМІ	16	2	4	-	10
5.	ЗМІ та політичний режим	12	2	2	-	8
6.	Політична комунікація. Пропаганда.	16	4	2	-	10
7.	Політична реклама	16	4	2	-	10
Змістовий модуль 3. ЗМІ в сучасному світі та в Україні						
8.	Правові основи діяльності ЗМІ	12	2	2	-	8
9.	ЗМІ та вибори	14	2	2	-	10
10.	Медіасфера України	14	4	4	-	8
11.	Тенденції розвитку ЗМІ в сучасних умовах	12	2	2	-	8
Усього годин		150	26	26	-	98

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Основна література</p> <p>Бебик В.М. Інформаційно-комунікативний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік-рілейшнз. Київ : МАУП, 2005. 440 с.</p> <p>Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ: Пер. с англ. Москва, Санкт-Петербург, Киев : Изд. Дом «Вільямс», 2004. 426 с.</p> <p>Володенков С. В. Информационно-психологические войны и массовое сознание. <i>Вестник МГУ. Политические науки.</i> 2003. № 3. С.130-136.</p> <p>Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики. Київ : Наука, 2008. 320 с.</p> <p>Городок М., Герасимчук С., Микитюк Ю. Засоби масової інформації і політика. Вид. 11, доп. і перероб. К. : «Березовська», 2016. 48 с.</p> <p>Гресько О. В. Міжнародна журналістика в контексті глобальних суспільних трансформацій : автореф. дис. ... канд. філ. наук : 10.01.08. Київ, 2004. 22 с.</p> <p>Громадська думка: теоретичні та методичні проблеми дослідження / за ред. В.Л. Осовського. Київ : Стилос, 2001. 168 с.</p> <p>Електронна демократія: сподівання та проблеми / пер. з англ.: С. Соколик [та ін.]; уклад.: Д.Кедді [та ін.] Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2011. 164 с.</p> <p>Кашавцева С. Политическая коммуникация: проблемы, ожидания, возможности. <i>Социология: теория, методы, маркетинг.</i> 2002. № 1. С. 101-108.</p> <p>Матвієнко О.В. Основи інформаційного менеджменту: Навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 128 с.</p> <p>Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / Ю. Тищенко та інші. Київ : Агентство «Україна», 2010. 148 с.</p> <p>Мучник А., Ворона П. Роль засобів масової інформації у формуванні політичної системи. <i>Рідний край.</i> 2009. № 2. С. 74-78.</p> <p>Передумови становлення інформаційного суспільства в Україні / О. Б. Баховець та інші. Київ : Азимут-Україна, 2008. 287 с.</p> <p>Теоретико-методологічні засади розвитку політичних комунікацій в Україні / М.І.Михальченко та інші. : <i>Світоглядно-теоретичний вимір сучасної української політики.</i> Київ : ППБНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2010. С. 145-159.</p> <p>Шайгородський Ю.Ж. Політика: взаємодія реальності та міфу : монографія. Київ : Знання, 2009. 400 с.</p> <p>Штротмайер Г. Політика і мас-медіа / пер. з нім. А. Орган. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.</p> <p>Web-ресурси</p> <p>http://medialaw.kiev.ua/ http://osvita.mediasapiens.ua/ http://pravo-media.at.ua http://imi.org.ua/law www.journ.univ.kiev.ua http://www.coe.kiev.ua/ www.globalpr.org www.online-pr.com www.pr-dialog.com www.pronline.ru www.propr.com.ua www.reklamaster.kiev.ua http://ehronika.com/ http://www.khpg.org/</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Додаткова література</p> <p>Аксьонова Н. Дослідження впливу мас-медіа в умовах інформаційної війни. <i>Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського.</i> 2017. Вип. 48. С. 341-350. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3496:doslidzhennya-vplivu-mas-media-v-umovakh-informatsijnoi-vijni&catid=81&Itemid=415</p> <p>Байрачна Л.К. Засоби масової комунікації як інструмент легітимації державної влади. <i>Інформація і право.</i> 2015. № 3 (15). С. 27-35.</p> <p>Везирова Л. (2013). Роль ЗМІ в міжнародних політичних процесах. <i>Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках.</i> 2013. №3 (23). С. 57-63. URL: https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/533</p> <p>Гайдук Ю, Зінчук В. Мас-медіа як творці сучасних політичних міфів. <i>Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку.</i> 2007. Вип. 19. С. 72-76.</p> <p>Ефективна комунікація між державною службою та засобами масової інформації / Переклад з англійської Л. Б. Магдюк, О. М. Рудік. Дніпропетровськ : Центр економічної освіти, 2000. 68 с.</p> <p>Зінчук В. Оновлені мас-медіа в модерних соціумах: особливості політичної взаємозалежності. <i>Вісник Національного університету «Львівська політехніка».</i> 2018. № 896. С. 48-53. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpjn_2018_896_9</p> <p>Карлова В.В. Вплив засобів масової інформації на формування української національної свідомості. <i>Державне управління: теорія та практика.</i> 2007. № 2. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej6/txts/07kvvunc.htm</p> <p>Кіслюк Д. Роль ЗМІ у формуванні політичного дискурсу як засіб державного маркетингу. <i>Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України.</i> 2015. № 1. С. 133-137.</p> <p>Кисарець І.А. Роль державних засобів масової інформації і комунікації у формуванні політичної культури. <i>Актуальні проблеми міжнародних відносин.</i> 2010. Вип. 90 (Част. II). С. 123-130.</p> <p>Костира І. Медіатизація політики та політизація ЗМІ як тенденції політичного процесу в Україні. <i>Політичний менеджмент.</i> 2013. № 1-2. С. 109-118.</p> <p>Крюков О.І., Пахнін М.Л. До питання взаємодії публічної влади та засобів масової інформації в сучасному політичному процесі. <i>Вісник НУЦЗ України.</i> Серія : Державне управління. 2018. Вип. 1(8). С. 230-238.</p> <p>Кульчій О.О. Правове регулювання державної політики у сфері мас-медіа України. <i>Форум права.</i> 2015. № 3. С. 131-134</p> <p>Максимчук О.В. Бондар С.С. Роль мас-медіа у формуванні політичних міфів. <i>Актуальні проблеми політики.</i> 2020. № 65. URL: http://app.onua.edu.ua/index.php/app/article/view/305</p> <p>Нестеряк Ю.В. Аналіз моделей інформаційної політики та державного регулювання засобів масової інформації. <i>Публічне управління та митне адміністрування.</i> 2016. № 2 (15). С. 65-70.</p> <p>Парлюк В.І. Роль мас-медіа у формуванні політичного світогляду та трансформації виборчих стратегій політичних партій Австрії. <i>Вісник національного університету «Юридична академія України імені Я.Мудрого».</i> Серія: Політологія. 2019. № 2. С. 152-172.</p> <p>Пронченко О.С. Взаємодія ЗМІ і влади в контексті реалізації права громадян на інформацію : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2008. 17с.</p> <p>Рум'янцева С.В. Типологія сучасних електоральних медіа-технологій у класичних та гібридних демократичних режимах. <i>Вісник Маріупольського державного університету.</i> Серія: Історія. Політологія. 2016. Вип. 15. С. 298-306.</p> <p>Русняк А.І. Політологічний дискурс у дослідженнях масової інформації: функціональний аспект. <i>Політикус.</i> 2020. Вип. 5. С. 16-22.</p> <p>Стоцький В.В. Особливості функціонування сучасного політичного дискурсу українських мас-медіа. <i>Політичне життя.</i> 2016. № 3. URL: https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/2797</p> <p>Філенко І. Історична ретроспектива еволюції ЗМІ в міжнародних відносинах. <i>Актуальні проблеми міжнародних відносин.</i> 2012. Вип. 107 (Част. II). С. 181-187.</p> <p>Хлівнюк Т.П. Вплив засобів масової інформації на політичний простір сучасної України : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Одеса, 2008. 18 с.</p> <p>Щедрова Г.П. Детермінанти впливу мас-медіа на формування міжнародної політики. <i>Актуальні проблеми політики.</i> 2017. Вип. 60. URL: http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/993</p>
<p>СИСТЕМА ОЦІНКИ</p>	

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна поточна робота здобувача протягом семестру оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних занять, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та додаткового матеріалу, брати кваліфіковану участь в обговореннях та дискусіях з наведенням аргументації.	35	65	1-18
2	Індивідуальне завдання Підготовка реферату, презентації за обраною темою, тез для виступу з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	5	15	1-18
3	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	5	10	
4	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)	5	10	
5	Модульна контрольна робота №3 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №3)	5	10	18
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	

Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу заочної форми навчання	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Здобувач розуміє процес, пояснює та оцінює явища та події, бачить зв'язки між ними, наводить приклади, використовує знання, отримані при вивченні інших дисциплін та при самостійному поглибленому вивченні питань, дає повні та вичерпні відповіді на запитання. Здатен до самоаналізу.
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни

55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни